

ket ved lovovertrædelsen, og på gerningsmandens motiv.

Forbudet mod udlevering for en politisk lovovertrædelse har længe været anset for et centralt princip i Danmark. Dette er bl.a. kommet til udtryk ved, at Danmark ved ratifikationen af 1957-konventionen har taget forbehold over for artikel 3, stk. 3, hvorefter drab eller forsøg på drab af et statsoverhoved eller et medlem af den pågældendes familie ikke betragtes som en politisk forbrydelse. Efter det danske forbehold skal spørgsmålet om, hvorvidt en sådan handling har karakter af en politisk forbrydelse, afgøres efter en konkret bedømmelse.

Endvidere er der i forbindelse med Danmarks ratifikation af den første tillægsprotokol til 1957-konventionen taget forbehold over for kapitel I, hvorefter en række forbrydelser i forbindelse med folke- drab og krigsforbrydelser ikke anses for politiske forbrydelser, jf. bekendtgørelse nr. 106 af 11. november 1986. Danmark har også taget forbehold over for terrorismekonventionens artikel 1, hvorefter grove forbrydelser, der retter sig mod personers liv, fysiske integritet eller frihed, f.eks. kaping af og sabotage mod luftfartøjer, bortførelse og gidseltagning m.v., ved udlevering ikke anses for en politisk forbrydelse eller for en forbrydelse, der knytter sig til en politisk forbrydelse eller udspringer af politiske motiver, jf. lovforslagets bilag 2 og Folketingstidende 1977-78, Tillæg A, sp. 1631-32 og 1634-36.

Efter *den nordiske udleveringslovs* § 4 kan der efter omstændighederne ske udlevering for en politisk forbrydelse, hvis en tilsvarende handling er strafbar som politisk lovovertrædelse efter dansk ret, og den, der begæres udleveret, ikke er dansk statsborger. Baggrunden for denne særlige ordning er bl.a. det nære retsfællesskab mellem de nordiske lande, jf. Folketingstidende 1959-60, Tillæg A, sp. 1799-1800.

3.2. EU-udleveringskonventionen

Efter *artikel 5* må en medlemsstat ikke afslå udlevering til en anden medlemsstat med den begrundelse, at forbrydelsen anses for en politisk forbrydelse, en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver. Der kan dog tages forbehold over for bestemmelsen, således at forbudet mod at nægte udlevering for politiske forbrydelser indskrænkes til at omfatte forbrydelserne i terrorismekonventionens artikel 1 og 2, jf. lovforslagets bilag 2, og medvirken til, at en gruppe personer, der handler med et fælles formål, begår sådanne forbrydelser, jf. EU-udleveringskonventionens artikel 5, stk. 2, og artikel 3, stk. 4.

Endvidere tilsigter EU-udleveringskonventionens artikel 5 ikke at ændre 1957-konventionens artikel 3, stk. 2, og terrorismekonventionens artikel 5, jf. artikel 5, stk. 3, og medlemsstaternes fælles erklæring om retten til asyl, der er optaget som bilag til EU-udleveringskonventionen.

Det danske forbehold efter terrorismekonventionen om ret til at nægte udlevering for forbrydelser, der anses for politiske, jf. pkt. 3.1. ovenfor, kan derimod ikke opretholdes ved udlevering til en medlemsstat, jf. artikel 5, stk. 4.

Udlevering kan dog fortsat nægtes, hvis udleveringsbegæringen bærer præg af, at man vil forfølge eller straffe en person på grund af hans race, religion, nationalitet eller politiske overbevisning, eller hvis den pågældendes stilling kan blive forringet af disse grunde. Dette fremgår også af udleveringslovens § 6. Det vil endvidere fortsat som følge af Danmarks forbehold til 1957-konventionen om udlevering og udleveringslovens § 7 være muligt at afslå en udleveringsbegæring, hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold, må antages, at udlevering ville være uforenelig med humane hensyn.

Endvidere kan udlevering fortsat bl.a. kun ske på vilkår, at dødsstraf ikke må fuldbyrdes for den pågældende handling, jf. udleveringslovens § 10, nr. 3.

3.3. Justitsministeriets overvejelser

Gennemførelsen af artikel 5 indebærer, at udlevering som udgangspunkt ikke kan nægtes med henvisning til, at lovovertrædelsen anses for en politisk forbrydelse. Afgives der ikke erklæring i medfør af artikel 5, stk. 2, skal udlevering til en medlemsstat derfor tillades, selv om den handling, der er begæret udlevering for, anses for en politisk lovovertrædelse.

En ophævelse af adgangen til at nægte udlevering for politiske forbrydelser kan styrke det strafferetlige samarbejde mellem medlemsstaterne om bekæmpelse af international kriminalitet.

Imidlertid har forbudet mod udlevering for politiske lovovertrædelser længe været anset for et centralt princip i dansk udleveringslovgivning, jf. pkt. 3.1. ovenfor.

Endvidere har begrebet »politisk forbrydelse« i de danske udleveringsregler en forholdsvis snæver rækkevidde. At en lovovertrædelse har et politisk motiv, er ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at den i udleveringsmæssig sammenhæng anses for en politisk forbrydelse. Bedømmelsen heraf afhænger af en konkret helhedsbedømmelse, hvor der ud over gerningsmandens motiv lægges vægt på handlingens karakter